

Σημείωμα από τη σύνταξη

Δήμητρα Ιωάννου

Υπεύθυνη έκδοσης

Η Ελληνική Εταιρεία Αξιολόγησης (ΕΕΑ) έχει συχνά διατυπώσει τον έντονο προβληματισμό της σχετικά με τον ρόλο και τη χρήση της αξιολόγησης για την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων, την ανάγκη αναβάθμισης της ποιότητας των αξιολογήσεων, και την προώθηση μιας θεσμικής κουλτούρας αξιολόγησης στην Ελλάδα.

Σε μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από ταχύτατες αλλαγές στα παγκόσμια δρώμενα εξαιτίας των επιπτώσεων από προβλεπόμενες ή μη κρίσεις, όπως η κλιματική αλλαγή, οι δημογραφικές εξελίξεις, ή οι πανδημίες, καθώς λόγω της ταχείας εξέλιξης της τεχνολογίας, συχνά επισημαίνεται η ανάγκη για αξιολογήσεις επιπτώσεων που θα είναι ικανές να τροφοδοτήσουν τη διατύπωση ασφαλών εκτιμήσεων για το μέλλον και τις πιθανές επιπτώσεις από τις ονομαζόμενες «μεγατάσεις» της εποχής μας.

Τα τελευταία χρόνια, παρακολουθώντας τις ευρωπαϊκές και τις παγκόσμιες εξελίξεις, η ελληνική κυβέρνηση εντάσσει διαδικασίες αξιολόγησης και μακροπρόθεσμου σχεδιασμού στο πλαίσιο των ετήσιων σχεδίων δράσης και της νομοθέτησης. Η ενσωμάτωση του μακροπρόθεσμου σχεδιασμού στην ανάπτυξη δημόσιων πολιτικών αποτελεί ως εκ τούτου μια νέα πρόκληση για την κοινότητα των αξιολογητών, η οποία καλείται να ανταποκριθεί στην ανάγκη για ποιοτικές προορατικές αξιολογήσεις, μετατοπίζοντας το κέντρο βάρους από την ανάλυση προβλέψιμων αποτελεσμάτων ή επιπτώσεων, στην ανάλυση πολλαπλών σεναρίων για το μέλλον.

Τα παραπάνω ζητήματα αποτέλεσαν και το αντικείμενο του 6^{ου} ετήσιου συνεδρίου της ΕΕΑ, το οποίο διοργανώθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2023 με θέμα «Μακροπρόθεσμος σχεδιασμός, προοπτική διερεύνηση, και αξιολόγηση».

Στο παρόν 13^ο τεύχος της *Επιθεώρησης της Ελληνικής Εταιρείας Αξιολόγησης* δημοσιεύεται η αναλυτική τοποθέτηση του Ομ. Καθηγητή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Παναγιώτη Ε. Πετράκη, όπου παρουσιάζονται τέσσερα σενάρια για το μέλλον στην Ελλάδα για το 2035, αλλά και μια συγκροτημένη πρόταση για τη θεσμική θεμελίωση και την αποτελεσματική οργάνωση του στρατηγικού μακροχρόνιου σχεδιασμού της χώρας.

Η θεσμοθέτηση και η χρήση της αξιολόγησης, και η ενσωμάτωσή της στα συστήματα διακυβέρνησης, αποτελεί παράλληλο πεδίο προβληματισμού για τους αξιολογητές, όπως αναλύεται στο δεύτερο άρθρο του παρόντος τεύχους. Στο άρθρο αυτό, και με έναυσμα μια πρόσφατη μελέτη του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) σχετικά με τη χρήση και την αξιοποίηση της αξιολόγησης από τις κυβερνήσεις, αναλύονται τα βήματα και οι προκλήσεις για την ενσωμάτωση τυποποιημένων, και θεσμικά κατοχυρωμένων μοντέλων και πρακτικών αξιολόγησης στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής.

Στην ενότητα *Καλές πρακτικές στην αξιολόγηση*, παρουσιάζονται οι βραβεύσεις στο πλαίσιο των «5^{ων} Διακρίσεων της Ελληνικής Εταιρείας Αξιολόγησης», οι οποίες ανακοινώθηκαν στο 6^ο ετήσιο συνέδριο της ΕΕΑ.

Τέλος, στα *Νέα* του τρέχοντος τεύχους, γίνεται μεταξύ άλλων αναφορά στη δεκαετή παρουσία της ΕΕΑ από την ίδρυσή της τον Σεπτέμβριο του 2014, και στον προγραμματισμό σειράς επετειακών δράσεων σε όλη τη διάρκεια του νέου έτους.

Αθήνα, Δεκέμβριος 2023